

UCHWAŁA NR 482/LVI/23
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia 27 kwietnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia „Oceny zasobów pomocy społecznej w Powiecie Grodziskim
za rok 2022”**

Na podstawie § 10 Statutu Powiatu Grodziskiego w związku z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Ocenę zasobów pomocy społecznej w Powiecie Grodziskim za rok 2022”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Sławomir Kamiński

ZARZĄD POWIATU GRODZISKIEGO

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2022 dla powiatu grodziskiego

Autor: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej na terenie powiatu grodziskiego.....	4
2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia na terenie powiatu grodziskiego.....	6
2.1. Powiat – zadania PCPR w Grodzisku Mazowieckim	8
3. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	12
4. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	17
5. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.....	18
6. Aktywność projektowo – konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.....	20
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	22
8. Wnioski końcowe	23

WPROWADZENIE

Ocena zasobów pomocy społecznej jest realizacją wynikającą z ustawowego obowiązku zawartego w art. 19 ust. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U z 2021 r., poz. 2268 ze zm.). Stosownie do treści wymienionego artykułu jednym z zadań własnych powiatu jest sporządzenie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

Wymieniony obowiązek został sprecyzowany w art. 16 a cytowanej ustawy, wskazując jednocześnie organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego do przedstawienia oceny zasobów pomocy społecznej w terminie do dnia 30 kwietnia Radzie Powiatu. Formularz oceny zasobów pomocy społecznej został przygotowany w wersji jednego formularza dla gmin, powiatów oraz miast na prawach powiatu, jednakże komórki dotyczące zadań gminy są niecelowe i pozostają niedostępne dla formularza powiatu. W związku z powyższym dana jednostka samorządu terytorialnego może dokonać oceny w zakresie własnych zadań lub zleconych przez ustawę. Pozostałe zadania są nieaktywne dla powiatu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim przedstawiło w niniejszej ocenie dane o osobach korzystających z pomocy społecznej, wybrane usługi świadczone przez pomoc społeczną na rzecz jej beneficjentów, zaprezentowało instytucje pomocy społecznej funkcjonujące w powiecie, ich sytuację kadrową i potrzeby w zakresie zwiększenia tych zasobów. W ocenie zostały przedstawione także koszty prowadzenia i utrzymania zasobów pomocy społecznej na terenie powiatu grodziskiego. Zebrane w toku prac nad oceną dane mogą posłużyć do dokonania analiz zjawisk i problemów społecznych występujących na terenie powiatu grodziskiego oraz do sformułowania wstępnych wniosków i rekomendacji dla władz samorządu powiatu w zakresie przygotowania i realizacji przyszłej polityki społecznej w regionie. Jednak głównym celem opracowania jest ukazanie skali występujących problemów społecznych w układzie powiatowym oraz zwrócenie uwagi na uwarunkowania, które mimo że nie są bezpośrednio związane z pomocą społeczną, mają ogromny wpływ na katalog usług jakie należy rozwijać w tym systemie.

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej na terenie powiatu grodziskiego.

Powiat Grodziski jest jednym z 42 powiatów województwa mazowieckiego. Położony w odległości około 30 km na południowy – zachód od Warszawy. Zajmuje powierzchnię 367 km² i liczy ponad 100 tysięcy mieszkańców. W jego skład wchodzi sześć gmin o zróżnicowanym charakterze:

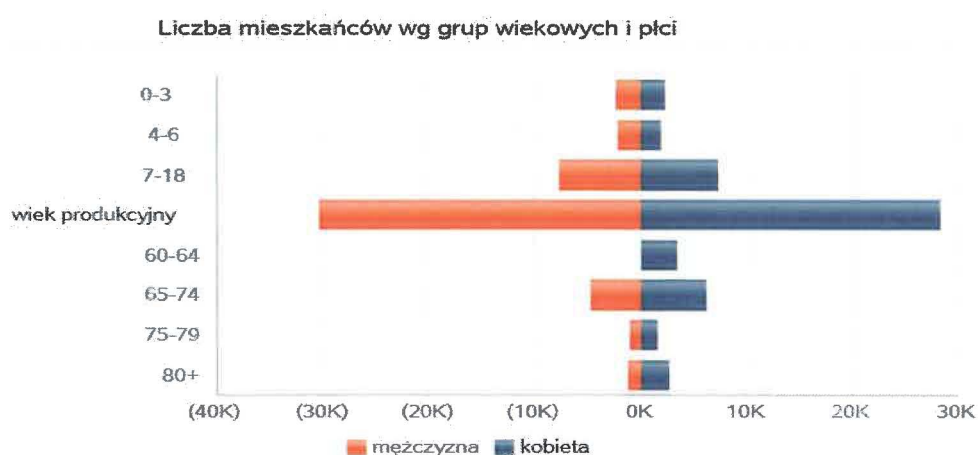
Gminy miejskie: Milanówek i Podkowa Leśna,

Gminy wiejskie: Baranów, Jaktorów i Żabia Wola,

Gmina miejsko – wiejska: Grodzisk Mazowiecki.

Dane demograficzne

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
0-3	2 363	2 253
4-6	2 102	1 901
7-18	7 730	7 320
wiek produkcyjny	30 465	28 308
60-64		3 328
65-74	4 791	6 101
75-79	1 033	1 616
80+	1 184	2 611

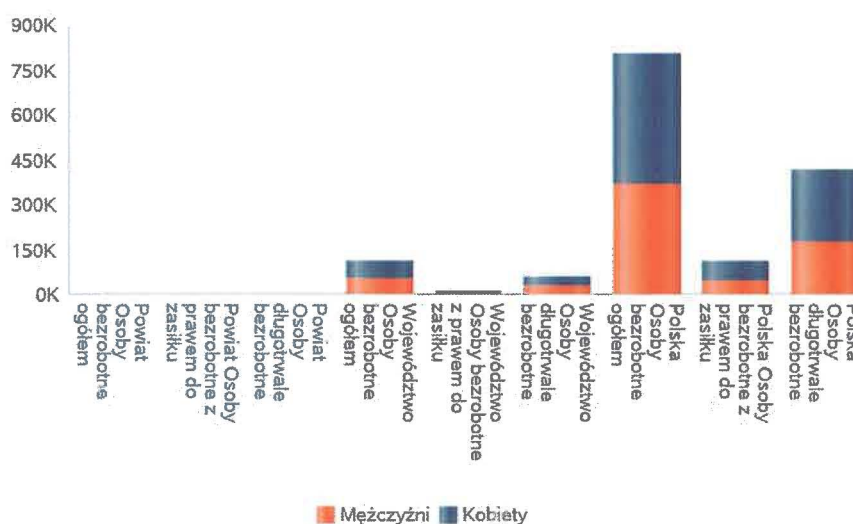
Stosownie do objaśnień zaakceptowanych przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej z dnia 9 stycznia 2013 roku w przedstawianych tabelach dane są automatycznie wczytywane zgodnie z metodologią Głównego Urzędu Statystycznego. Dane w powyższym zestawieniu prezentowane są w podziale na grupy wiekowe i płeć, które odzwierciedlają kategorie ludności w różnym wieku.

Według stanu na 30 czerwca 2022, liczba ludności powiatu grodziskiego wyniosła 103 106 osób, z czego 51,83 % stanowiły kobiety, a 48,17 % mężczyźni. Liczba ludności stanowi 1,90 % ludności województwa, 0,27 % ludności kraju. Struktura ludności powiatu przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 22,96 %, osoby w wieku produkcyjnym 60,23 %, a w wieku poprodukcyjnym 16,81 %. W latach 2021 – 2022 liczba ludności wzrosła o 4,07 %”.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej).

Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	550	464	58 998	57 522	435 508	375 290
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	89	76	8 920	7 442	65 105	50 187
Osoby długotrwale bezrobotne	254	201	33 003	30 173	237 119	181 721

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 0,98 %. Stopa bezrobocia dla województwa wynosi 4,20 % dla kraju wynosi 2,80 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie grodziskim wyniosła 1 014, w tym 51,83 % stanowiły kobiety, 48,17 % mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,10 %.

2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia na terenie powiatu grodziskiego

Z ustawowo wskazanej pomocy i wsparcia korzystają osoby i rodziny mieszkające na terenie powiatu grodziskiego. Do zadań powiatu w powyższym zakresie należą pomoc społeczna (zarówno zadania własne powiatu, jak i zlecone z zakresu administracji rządowej, należące do właściwości powiatu).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA			
Liczba osób	1	250	235
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE			
Liczba osób	2	10	9
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	0	0
Wiek 0 – 17	4	0	0
Wiek produkcyjny	5	10	9
Wiek poprodukcyjny	6	0	0
Liczba rodzin	7	10	9
Liczba osób w rodzinach	8	12	15
w tym: KOBIECY (z wiersza 2 – 6)			
Ogółem	9	1	4
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	0
Wiek 0 – 17	11	0	0
Wiek 18 – 59	12	1	4
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY			
Liczba osób ogółem	14	241	220
Liczba rodzin	15	230	204
Liczba osób w rodzinach	16	241	220

Stosownie do zadań polityki społecznej w obrębie powiatu została udzielona pomoc osobom w szczególności z zakresu poradnictwa specjalistycznego. Wśród usług określonych w ramach zadań powiatu uwzględniono poradnictwo specjalistyczne działające w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielana jest pomoc w formie usług: porad prawnych i konsultacji psychologicznych.

Analizując ostatnią część tabeli podkreślić należy, że pracownicy socjalni zatrudnieni w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim przeprowadzają wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania osoby zgłaszającej się z wnioskiem.

Dodatkowo zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej pracownicy socjalni przeprowadzają aktualizację wywiadu środowiskowego nie rzadziej niż co 6 miesięcy w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w PCPR w Grodzisku Mazowieckim przeprowadzają rodzinny wywiad środowiskowy również na potrzeby jednostki organizacyjnej pomocy społecznej z terenu innej gminy.

2.1. Powiat – zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim

Wyszczególnienie poniższych zadań dotyczy ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, jak i ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Następnym w kolejności wsparciem w formie programów jest zatwierdzony Uchwałą Nr 257/XXXI/21 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 29 kwietnia 2021 roku Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Grodziskim na lata 2021 – 2025. Głównym celem i założeniem programu jest stworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach głównego celu utworzono trzy priorytety. Pierwszy dotyczy utworzenia powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, drugi stanowi prowadzenie działalności edukacyjno – szkoleniowej, w ramach których są prowadzone programy oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Ostatnim istotnym z punktu widzenia programu jest priorytet dotyczący działań podejmowanych w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą.

Kolejnym zadaniem powiatu realizowanym w formie indywidualnego programu pomocy jest indywidualny programem integracji cudzoziemców określający tryb i zasady pomocy w integracji ze środowiskiem cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

W roku oceny do realizacji Indywidualnego Programu Integracji w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 roku w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1946) na terenie powiatu grodziskiego przystąpiło 6 osób. Wszystkie osoby realizują założenia uzgodnionych Indywidualnych Programów Integracyjnych. Osoby, które uzyskały status uchodźcy bądź zostały objęte ochroną uzupełniającą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pochodzą z Białorusi i Ukrainy. Wymienione osoby otrzymały decyzją świadczenie i z tego tytułu wydatkowana została kwota 58 733,00 zł na pokrycie kosztów utrzymania oraz wydatków związanych z nauką języka polskiego. Na koniec roku sprawozdawczego w

realizacji pozostało pięć Indywidualnych Programów Integracji. Pozostałe zostały zakończone z bardzo dobrą oceną efektywności procesu integracji.

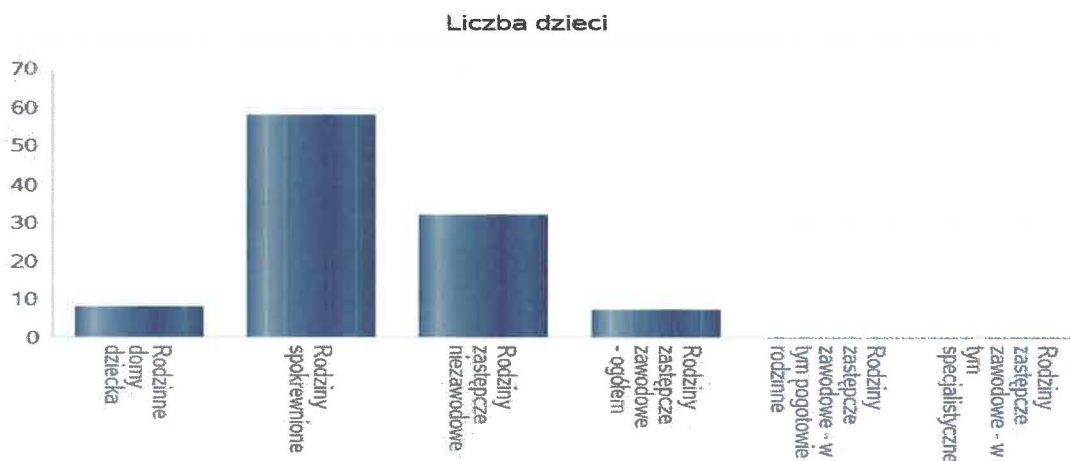
WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY			
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO – EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba osób korzystających z usług	1	10	7
USAMODZIELNIENIE			
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST. 1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	2	2	1
Kwota świadczeń w złotych	3	4 760	2 204
W TYM: (OD POZ. 4 DO POZ. 9			
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE			
Liczba osób	4	0	0
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI			
Liczba osób	6	2	1
Kwota świadczeń w złotych	7	4 760	2 204
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE			
Liczba osób	8	0	0
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH			
Ogólna kwota dofinansowania (PERON, środki własne powiatu)	10	2 598 438	3 067 910
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ			
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	51	54
Wartość dofinansowania w złotych	12	320 947	310 838
TURNUSY REHABILITACYJNE			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	112	182
Wartość dofinansowania w złotych	14	152 896	275 232
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY			

Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	132	140	140
Wartość dofinansowania w złotych	16	329 436	328 247	300 000
PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”				
Liczba świadczeń	17	79	76	80
Wartość dofinansowania w złotych	18	419 137	390 606	450 000
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowania imprez	19	3	1	3
Liczba niepełnosprawnych uczestników	20	67	40	80
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	21	63 705	22 285	150 000
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA – PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	22	0	0	0

Zgodnie z zapisami ustawowymi piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Organizowanie pieczy zastępczej należy do zadań powiatu. Zadania te Starosta Grodziski wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wyznaczonego Zarządzeniem Nr 48/2011 Starosty Grodzkiego z dnia 29 listopada 2011 roku na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodzkim.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	8
Rodziny spokrewnione	58
Rodziny zastępcze niezawodowe	32
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	7
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	0
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	0

Na koniec okresu sprawozdawczego na terenie powiatu grodziskiego funkcjonowało 80 rodzin zastępczych, 1 Rodzinny Dom Dziecka, w których łącznie przebywało 105 dzieci.

Następstwem pobytu w pieczy zastępczej jest usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz osób opuszczających placówki. W minionym roku oceny, udzielono pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych zgodnie z indywidualnymi programami usamodzielnienia.

Osobie usamodzielnianej przysługują (pod pewnymi warunkami) świadczenia na:

- kontynuowanie nauki
- usamodzielnienie
- zagospodarowanie

oraz udziela się im pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych
- zatrudnienia.

Dla osób usamodzielnianych, które opuściły rodziny zastępcze przyznana została pomoc finansowa w łącznej wysokości 89 891,70 zł.

Dla osób usamodzielnianych, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze przyznano pomoc finansową w wysokości 161 436,88 zł.

Świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków w 2022 roku

Rodzaj świadczenia	po opuszczeniu rodziny zastępczej		po opuszczeniu placówki	
	liczba osób	kwota	liczba osób	kwota
na kontynuowanie nauki	18	80 738,70 zł	23	134 355,88 zł
na usamodzielnienie	1	7 458,00 zł	3	23 517,00 zł
na zagospodarowanie	1	1 695,00 zł	2	3 564,00 zł

W roku 2022 rodziny zastępcze opuściło 17 wychowanków, natomiast instytucjonalną formę pieczy zastępczej – pięcioro (pełnoletnie osoby założyły własne gospodarstwo domowe).

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie udzielali wsparcia wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek także w formie niepieniężnej. Koordynatorzy pełnili funkcję opiekuna usamodzielniania dla 4 wychowanków.

3. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Katalog instytucjonalnych zasobów pomocy i wsparcia zawarty w ocenie zasobów pomocy społecznej jest szeroki, gdyż zawiera zarówno zasoby powiatu jak i zasoby gminy.

Instytucjonalne zasoby pomocy i wsparcia na terenie powiatu grodzkiego

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
ÓŚRODKI WSPARCIA – OGÓŁEM			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	33	33
Liczba osób korzystających	2	33	36
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	13	11
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	765 077	858 691
W TYM (Z WIERSZY 1-6)			
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	33	33
Liczba osób korzystających	8	33	36
Liczba osób umieszczonych	9	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	13	11
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	765 077	858 691
DZIENNE DOMY POMOCY			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0

Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWAŁNIE I NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	98	98	98
Liczba osób korzystających	33	102	101	101
Liczba osób umieszczonych	34	91	101	101
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	37	94	92	92
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	38	4 261 075	4 684 127	4 586 589
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	39	4	4	4
Liczba osób korzystających	40	1	1	1
Liczba osób umieszczonych	41	1	1	4
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	42	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	43	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	44	14 384	10 991	22 000
ÓŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				

Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	2	2
Liczba osób korzystających	46	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	47	657	308	308
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	2	2	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	32 350	21 250	67 560
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	0	0	0
Liczba osób korzystających	51	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	54	14	14	14
Liczba osób korzystających	55	15	14	14
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	56	10	10	10
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	57	2 895 930	3 079 982	3 079 982
W TYM: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	58	0	0	0
Liczba osób korzystających	59	0	0	0
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	60	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	61	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	62	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	64	72	82	92
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	65	27	31	33
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	66	1 720 011	2 068 855	2 400 000
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	67	0	0	0

Na podstawie umowy zawartej między Powiatem Grodziskim a Domem Rehabilitacyjno – Opiekuńczym Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej na okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2024 roku na terenie powiatu funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy KSN AW w Podkowie Leśnej przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi. W roku oceny w zajęciach terapeutyczno – edukacyjnych prowadzonych w wymienionym ośrodku wsparcia brało udział 36 osób.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić odpowiedniej niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Na terenie powiatu grodziskiego funkcjonują dwa ponadgminne domy pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym z filią w Grodzisku Mazowieckim,
2. Dom Rehabilitacyjno – Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w Milanówku.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, który ustala Starosta Grodziski i ogłasza w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, nie później niż do 31 marca każdego roku. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i odpłatności wydaje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania. Natomiast decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej na terenie powiatu, z upoważnienia Starosty Powiatu Grodziskiego, wydaje Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Świadczeniem niepieniężnym, formą pomocy społecznej przygotowującą osoby usamodzielniające się do prowadzenia samodzielnego życia jest mieszkanie chronione. Osoba zamieszkująca w mieszkaniu chronionym jest obowiązana do ponoszenia częściowych kosztów utrzymania tego mieszkania proporcjonalnie do swoich dochodów. Starostwo Powiatu Grodziskiego posiada w swoich zasobach mieszkanie chronione z możliwością umieszczenia w nim 4 osób.

W zasobach powiatu grodziskiego nie występuje ośrodek interwencji kryzysowej. W celu zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w sytuacji, gdy pojawi się kryzys podjęto współpracę z Powiatem Pruszkowskim dotyczącą powierzenia realizacji zadania z obszaru pomocy społecznej polegającego na udzieleniu w uzasadnionych przypadkach schronienia dla dwóch osób oraz specjalistycznej pomocy psychologicznej, a także poradnictwa

socjalnego i prawnego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Piastowie. W 2022 roku żaden z mieszkańców powiatu nie korzystał z tej formy wsparcia.

Zgodnie z art. 19 ust 2 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa. Realizacją tego obowiązku są usługi specjalistycznego poradnictwa świadczone w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. Jego celem jest wsparcie mieszkańców powiatu w rozwiązywaniu spraw związanych między innymi z bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinnych, przemocą w rodzinie, problemami wynikającymi z niepełnosprawności członka rodziny, problemami natury psychicznej.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, świadczone jest osobom i rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Zatem z prośbą o udzielenie wsparcia przez specjalistów, do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie mogą zwracać się wszyscy mieszkańcy powiatu. Kryterium dochodowe nie jest brane pod uwagę, a jedynie potrzeba uzyskania pomocy. Mieszkańcy powiatu skorzystać mogą z bezpłatnych porad i konsultacji psychologa czy prawnika.

Od 1 stycznia 2018 roku na terenie powiatu grodziskiego funkcjonuje placówka opiekuńczo – wychowawcza. Jest ona prowadzona przez Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Inspiracja” w Grodzisku Mazowieckim.

Na terenie powiatu grodziskiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej, które prowadzą rehabilitację dla 82 uczestników. WTZ w Milanówku obejmuje rehabilitacją 30 uczestników, natomiast WTZ w Grodzisku Mazowieckim prowadzi zajęcia dla 52 uczestników. Warsztaty terapii zajęciowej nie prowadzą działalności zarobkowej i są współfinansowane ze środków PFRON oraz środków własnych Powiatu.

Wymienione w ocenie zasobów pomocy społecznej noclegownie i schroniska dla osób bezdomnych oraz ogrzewalnie należą do kompetencji gminy.

4. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Zadania ustawowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim wykonuje przy pomocy wykwalifikowanej i doświadczonej kadry, dodatkowej kadry pracującej na podstawie podpisanych umów ze specjalistami w zakresie poradnictwa oraz wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych to jest; domów pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawczej opieki całodobowej, grup wsparcia i innych.

W roku oceny, kadra powiatowego centrum pomocy rodzinie liczyła 31 osób w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracownicy socjalni 3 osoby, pozostali pracownicy 27 osób. Spośród zatrudnionych w powiatowym centrum pomocy rodzinie pracowników, 25 osób posiada wykształcenie wyższe. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada jeden pracownik socjalny. Spośród wszystkich pracowników 6 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej. Dodatkowo, Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej zatrudniało na umowy cywilno – prawne specjalistów. W roku oceny bezpłatnych porad i konsultacji udzielali psycholog, prawnik oraz pedagog/psycholog, który został zatrudniony do pracy z rodzinami zastępczymi i dziećmi w nich przebywającymi.

5. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Utrzymanie instytucji zajmujących się udzielaniem wsparcia i pomocy z każdym rokiem wzrasta ze względu na rosnące potrzeby.

Zestawienie środków finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych w obszarach polityki społecznej.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OGÓLEM				
OGÓLEM (działy)	1	14 158 756	15 833 870	17 096 263
w tym: w budżecie PCPR	2	5 552 512	6 137 212	6 766 343
852 – POMOC SPOŁECZNA				
85202 – Domy pomocy społecznej	3	4 261 075	4 684 127	4 586 589
w tym: w budżecie PCPR	4	0	0	0
85203 – Ośrodki wsparcia	5	765 077	858 691	816 652
w tym: w budżecie PCPR	6	0	0	0
85205 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	7	9 000	26 992	18 000
w tym: w budżecie PCPR	8	9 000	8 999	9 000
85218 – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	9	1 718 105	2 185 821	2 449 000
w tym: w budżecie PCPR	10	1 718 105	2 185 821	2 449 000
85220 – Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	11	14 384	78 191	257 200
w tym: w budżecie PCPR	12	0	0	0
85231 – Pomoc dla cudzoziemców	13	43 375	58 733	39 862
w tym: w budżecie PCPR	14	43 375	58 733	39 862
w tym: wydatki na pomoc cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	15	43 375	58 733	39 862
w tym: w budżecie PCPR	16	43 375	58 733	39 862
85232 – Centra Integracji Społecznej	17	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	18	0	0	0
85278 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	19	0	0	0

w tym: w budżecie PCPR	20	0	0	0
85295 – Pozostała działalność	21	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	22	0	0	0
853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 – Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	23	266 745	609 039	749 680
w tym: w budżecie PCPR	24	85 097	100 006	81 001
85321 – Zespoły orzekania o niepełnosprawności	25	913 089	1 091 294	1 189 360
w tym: w budżecie OPS/PCPR	26	913 089	1 091 294	1 189 360
85324 – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	28	0	0	0
85395 – Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	29	176 883	186 854	57 020
w tym: w budżecie PCPR	30	10 338	35 384	57 020
854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	32	0	0	0
85416 – pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	34	0	0	0
855 – RODZINA				
85501 – Świadczenie wychowawcze	35	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	36	0	0	0
85502 – Świadczenia rodzinne	37	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	38	0	0	0
85504 – wspieranie rodziny	39	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	40	0	0	0
85505 – tworzenie i funkcjonowanie żłobków	41	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	42	0	0	0
85506 – tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	43	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	44	0	0	0
85507 – dzienni opiekunowie	45	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	46	0	0	0
85508 – rodziny zastępcze	47	2 882 707	2 778 692	3 088 700
w tym: w budżecie PCPR	48	2 561 323	2 461 521	2 758 300
85510 – działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych	49	3 108 316	3 275 436	3 844 200
w tym: w budżecie OPS/PCPR	50	212 185	195 454	182 800

6. Aktywność projektowo – konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

W powiecie grodziskim realizowane są różnorodne programy mające na celu wsparcie mieszkańców powiatu w rozwiązywaniu problemów związanych z trudnymi sytuacjami życiowymi w których się znaleźli.

W roku oceny PCPR w Grodzisku Mazowieckim uczestniczył w programie oddziaływań korekcyjno–edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na łączną kwotę 8 999,00 zł. W 2022 roku w programie wzięło udział 7 osób.

Kolejny rok realizowany był program "Aktywny samorząd" skierowany do osób niepełnosprawnych, w ramach którego osoby te mogły skorzystać, w zależności od potrzeb, z różnych form wsparcia, takich jak: likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. W programie złożono 93 wnioski, z czego pozytywnie rozpatrzono 77.

W roku sprawozdawczym PCPR realizował program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2022, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Celem programu było zapewnienie osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym, umiarkowanym oraz dzieciom, wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W roku oceny z programu skorzystało 101 uczestników. Łącznie z przyznanej dotacji na realizację zadania wykorzystana została kwota 1 003 543,88 zł.

W dniu 26 sierpnia 2022 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę w sprawie realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”. Program ten ma na celu wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Program realizowany był od sierpnia 2022 roku do stycznia 2023 roku. Na realizację Programu ze środków PFRON pozyskana została kwota 108 670, 00 zł, z czego na obsługę Programu kwota 2 650 zł.

Środki własne jakie przeznaczył powiat oraz gminy na realizację Programu to 225 223,14 zł. Od sierpnia 2022 roku do grudnia 2022 roku z Programu korzystało 38

uczestników. Kwota wykorzystana ze środków PFRON wyniosła 104 020,00 zł, natomiast ze środków powiatu oraz gmin wykorzystano kwotę 223 404,79 zł.

Kolejno, w dniu 22 grudnia 2022 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację w latach 2022 – 2026 Programu **„Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta**, a na realizatora wyznaczone zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Na realizację Programu przyznana została kwota 109 543 00 zł, z czego 5 216,00 zł to środki na obsługę. W roku 2022 nie było beneficjentów zainteresowanych realizacją tego programu.

W celu zwiększenia różnorodności działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w dniu 22 grudnia 2022 roku Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację w latach 2022 – 2025 Programu **„Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie**. Do jego realizacji zostało wskazane PCPR w Grodzisku Mazowieckim. Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Kwota przyznanych środków na realizację Programu to 82 454,00 zł, z czego 3 926,00 zł to kwota na obsługę. W roku sprawozdawczym nie było osób zainteresowanych przystąpieniem do tego programu.

7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Powiat grodziski na zasadzie partnerstwa współpracuje z organizacjami pozarządowymi znajdującymi się na terenie naszego powiatu oraz poza jego obszarem.

Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej realizuje zadania z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 571). Dnia 20 listopada 2018 roku podpisano Umowę Nr WF.3033.43.2018 z dnia 20.11.2018 roku o realizację zadania publicznego pod tytułem: Prowadzenie na terenie Powiatu Grodzkiego Domu Pomocy Społecznej dla 58 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 roku.

Na podstawie umowy zawartej między Powiatem Grodziskim a Katolickim Stowarzyszeniem Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej na terenie powiatu funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy KSN AW w Podkowie Leśnej przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Aktualnie umowa zawarta jest na okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2024 roku.

Ponadto, na terenie powiatu Grodzkiego funkcjonują dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. Placówki są prowadzone przez Katolickie Stowarzyszenie Archidiecezji Warszawskiej w Milanówku oraz w Grodzisku Mazowieckim przez Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych Malwa Plus.

Dodatkowo, na zasadzie zlecenia realizacji zadania na terenie powiatu grodzkiego Stowarzyszenie Dla Dzieci i Młodzieży „INSPIRACJA” z siedzibą w Wólce Grodzkiej prowadzi placówkę opiekuńczo-wychowawczą od 1 stycznia 2018 roku.

8. Wnioski końcowe

Analizując ocenę zasobów pomocy społecznej w powiecie grodziskim należy zauważyć, że zasoby instytucjonalne, organizacyjne i kadrowe zapewniają realizację zadań pomocy społecznej w sposób zgodny z prawem, skuteczny i oszczędny. Stosownie do zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej powiat grodziski realizuje zadania w sposób odpowiadający potrzebom mieszkańców powiatu.

Mając na względzie rozwiązywanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspieraniu osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka PCPR opracował i realizuje powiatową strategię.

Aby zminimalizować skutki negatywnych oddziaływań na rodzinę oraz wszelkim dysfunkcjom i problemom wynikającym z przemian społecznych w strukturach tut. centrum funkcjonuje poradnictwo specjalistyczne.

Jak wskazuje przeprowadzona analiza powiat grodziski dysponuje dwoma domami pomocy społecznej. Realizacja prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób jest kolejnym zadaniem pomocy społecznej.

Następnym zadaniem pomocy społecznej jest udzielanie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem.

W celu zapewnienia pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobietami w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się konieczna jest szeroko rozumiana praca socjalna.

Ważnym elementem procesu wspierania osób usamodzielnianych, jest umożliwienie im praktycznego wymiaru prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, z tego też powodu mieszkanie chronione jest swego rodzaju impulsem w integracji ze społecznością lokalną i społeczeństwem.

Istotnym aspektem pomocy potrzebującym jest nieustanne udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach. Wraz z przemianami społecznymi, których przykładem jest dynamiczny rozwój społeczeństwa informatycznego, czy też zróżnicowanie ekonomiczne środowisk, konieczne jest wychodzenie naprzeciw wszelkim dysfunkcjom i problemom wynikającym z tych przemian. Niezbędne są zatem szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz stałe doradztwo metodyczne dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

W celu zwiększenia profesjonalizacji kadry pomocy społecznej pracownicy PCPR w Grodzisku Mazowieckim, mając na względzie efektywność i jakość pracy, podnoszą swoje kwalifikacje.

Z uwagi na specyfikę pracy oraz złożoność i skalę problemów osób i rodzin klientów pomocy społecznej, tutejsze centrum podejmuje działania wynikające z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzy i realizuje programy osłonowe. Sytuacja taka implikuje konieczność stałego diagnozowania środowiska lokalnego.

Szczególnie istotne wydaje się wspieranie tworzenia infrastruktury przeznaczonej dla ofiar przemocy w rodzinie. Rozmiary i szkodliwość zjawiska związanego z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on często szybkiego podjęcia działań, dobrze zorganizowanych i zaplanowanych w celu poprawy stanu bezpieczeństwa życia. W celu zabezpieczenia mieszkańców Powiatu Grodzkiego w roku oceny Powiat Grodzki podjął współpracę z Powiatem Pruszkowskim w sprawie powierzenia Powiatowi Pruszkowskiemu zadania publicznego z obszaru pomocy społecznej w zakresie interwencji kryzysowej.

Przedstawiona ekspertyza jest połączeniem założeń teoretycznych z praktyczną realizacją zadań pomocy społecznej. Szczególnie zasadne, z uwagi na zwiększenie skuteczności funkcjonowania systemu pomocowego jest podejmowanie działań w ramach programów, których celem jest zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego. W kolejnych latach zakłada się :

- wspieranie działalności ŚDS w prowadzeniu oddziaływań wspierająco-aktywizujących osoby niepełnosprawne poprzez kontynuowanie i rozwój działalności;
- dalsze sukcesywne wzmacnianie roli WTZ w aktywizacji osób niepełnosprawnych;
- rozwijanie form opieki dla osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów (np. pomoc w opiece wytechnieniowej dla opiekunów osób niepełnosprawnych, usługi asystenckie dla osób niepełnosprawnych);

- zwiększenie oferty wsparcia o dodatkowe formy wspierające rodziny w przezwyciężaniu swoich problemów oraz podniesieniu ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych (np. warsztaty umiejętności wychowawczych, poradnictwo rodzinne, terapia rodzinna);
- zwiększenie oferty instytucjonalnej pieczy zastępczej w postaci nowej placówki opiekuńczo – wychowawczej;
- utworzenie na terenie powiatu grodziskiego ośrodka interwencji kryzysowej;
- kontynuowanie działań informacyjno – promujących rodzicielstwo zastępcze;
- pozyskanie kandydatów na rodziców zastępczych niezawodowych i zawodowych;
- organizowanie szkoleń dla rodziców zastępczych podwyższających ich kompetencje wychowawcze;
- kontynuacja grupowych spotkań rodziców zastępczych o charakterze wspierającym;
- w celu zapewnienia sprawnej realizacji zadań PCPR istnieje potrzeba zatrudnienia dodatkowych pracowników do realizacji zadań z obszaru poradnictwa specjalistycznego (psycholog, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie), aplikowania o środki unijne oraz realizacji dodatkowych programów rządowych i PFRON, pracownika Działu Środowiskowego oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- cykliczne realizowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie;
- utworzenie/zlecenie prowadzenia dla mieszkańców powiatu grodziskiego domu dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży.